

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

AAN de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018,
2500 EA Den Haag

Directie Begrotingszaken

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk

BZ/2014/71U

Uw brief (kenmerk)

2014D02317, d.d. 23 januari
2014

Bijlagen 2

Datum: 20 februari 2014
Betreft: Kabinetsreactie op artikel in Volkskrant over berekeningswijze bbp

Geachte voorzitter,

Uw Kamer heeft om een kabinetsreactie gevraagd op een artikel in de Volkskrant over de berekeningswijze van het bbp. Aanleiding voor het artikel was een persbericht van Eurostat over de gevolgen van een aangepaste methodologie om de economieën van de lidstaten statistisch te beschrijven.¹

Het huidige ESA95² zal met ingang van september 2014 vervangen worden door het ESA2010. Het ESA is de voorgeschreven geharmoniseerde EU-methodologie om grootheden te berekenen. De overstap naar ESA2010 heeft gevolgen voor belangrijke indicatoren als het bbp, de omvang van investeringen, het EMU-saldo en de EMU-schuld. De Europese Commissie heeft in januari 2014 de eerste indicaties gegeven over de gevolgen van ESA2010 voor het bbp.

Voor Nederland resulteert een opwaartse bijstelling van het niveau van het bbp met 3 à 4%. Vanwege het noemereffect heeft dit een positief effect op EMU-saldo en EMU-schuld. Beide grootheden worden immers als percentage van het bbp uitgedrukt.

Met de invoering van ESA 2010 is tevens de definitie van het EMU-saldo gewijzigd. Tot nu werd het EMU-saldo in de procedure bij buitensporige-tekorten, gecorrigeerd voor (rente)swaps. In de nieuwe definitie worden swaps niet langer tot het EMU-saldo gerekend. Nederland heeft voor een overgangsregime gepleit voor de aanpassing van de tekort definitie. Hiervoor was echter onvoldoende draagvlak bij de Europese Commissie.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek voert tegelijkertijd met de overstap naar ESA2010 ook een bronnenrevisie door. Dat houdt in dat nieuwere bronnen (in één keer) verwerkt worden in de

---

¹ Het persbericht van Eurostat is als annex 1 bijgevoegd bij deze brief

² ESA staat voor European System of Economic Accounts = de geharmoniseerde EU-methode om onder meer bbp, EMU-saldo en EMU-schuld te berekenen

cijfers. Een voorbeeld is de verwerking van nieuwe informatie over scholen³ waardoor het EMU-saldo zal verslechteren.

Op dit moment is het onzeker of het EMU-saldo per saldo zal verbeteren of verslechteren. Daarvoor ben ik in afwachting van het totaaleffect van de aanpassingen zoals het CBS die bekend zal maken op 6 maart 2014. Het CBS presenteert dan cijfers over het kalenderjaar 2010. Eind juni zal het CBS de jaren 2011 tot en met 2013 publiceren, evenals een aangesloten tijdreeks vanaf het jaar 1995

Ik zal Uw Kamer kort na 6 maart nader schriftelijk informeren over deze revisies.

Verder is gevraagd of het kabinet de afwijzing van de overstap naar een baten-lastenstelsel van december jongleden niet gaat heroverwegen. De overstap van ESA95 naar ESA2010 geeft daartoe geen aanleiding. Het huidige kas-verplichtingenstelsel bij het Rijk stelt Nederland in staat om kwalitatief hoogstaande EMU-cijfers te rapporteren, inclusief het aandeel van de investeringen. De overstap van ESA95 naar ESA2010 brengt daar geen verandering in.

Hoogachtend,

De Minister van Financiën

J.R.V.A. Dijsselbloem

---

³ Meer informatie van het CBS over de revisie nationale rekeningen is als annex 2 bijgevoegd bij deze brief